

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

HET POPPENHUIS of NORA (Et Dukkehjem)

Een toneelspel in drie bedrijven

door

Henrik Ibsen

Hertaling en bewerking : Marc Debisschop

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen
2016
Nr.1410

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste ZES tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

Toneelfonds J. Janssens B.V.B.A.
Te Boelaerlei 107
2140 Borgerhout Antwerpen
rechten@toneelfonds.be

Bij aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt u van de uitgever een formulier 'Aanvraag tot opvoering'. Op dit formulier moet u plaats en datum(s) van opvoering invullen. Het moet minstens vier weken voor de opvoering(en) aan Toneelfonds J. Janssens worden bezorgd of digitaal worden ingediend via www.toneelfonds.be → opvoering.

Enige tijd voor de opvoeringen ontvangt men dan van Toneelfonds J. Janssens de factuur voor te betalen auteurs- en/of vertaalrechten.

Iedereen die een 'Aanvraag tot opvoering' indient wordt verondersteld de 'algemene voorwaarden aanvraag opvoering' (zoals ze vermeld staan op onze website) te kennen en te aanvaarden.

(Indien u geen toegang tot internet hebt, gelieve ons dit te melden. Dan sturen wij u graag per post een exemplaar van deze algemene voorwaarden.)

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer u niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland contacteert u:

I.B.V.A "Holland"
Postbus 363
1800 AJ Alkmaar.
info@ibva.nl

TARIEFCODE A1

BELANGRIJKE OPMERKING!

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreeg het stuk *HET POPPENHUIS* of *NORA* op te voeren moet de naam van auteur *HENRIK IBSEN* ; bew. *Marc Debisschop* vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen.

De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

Wettelijk depot D/1990/0220/069
ISBN 978-90-385-00706

© 1990 Toneelfonds J. Janssens/Marc Debisschop
www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

PERSONAGES

(3 dames - 3 heren - 1 figurant)

TORVALD HELMER :

DOKTER RANK :

NILS KROGSTAD :

NORA HELMER :

KRISTINE LINDE :

HELENE :

KRUIER :

DECOR

De kamer van Torvald en Nora Helmer.

EERSTE BEDRIJF

NORA : Hoeveel krijgt U van mij ?

KRUIER : Een halve kroon mevrouw.

NORA : Hier is een kroon. Hou de rest maar.

(kruier dankt en gaat weg ; Nora volgt en zegt - als ze niet zichtbaar is:)

Helene stop de kerstboom goed weg. De kinderen mogen hem niet zien voor we hem versierd hebben. *(ze haalt een zakje fondantjes uit haar zak. stopt zakje in zak)* Torvald, ik ben thuis. Kom eens kijken wat ik allemaal gekocht heb.

HELMER : Ogenblikje hoor! Is mijn spilzieke poppetje weer aan het verkwisten geweest ?

NORA : Maar torvald, we kunnen het dit jaar best een beetje royaler aandoen. Het wordt de eerste Kerst dat we niet zuinig hoeven te zijn.

HELMER : Ja, na nieuwjaar misschien.

NORA : Een beetje toch wel. Een heel, heel klein beetje royaler kan toch wel. Je gaat nu toch een heleboel geld verdienen.

HELMER : Maar het duurt nog drie maanden voor ik mijn eerste salaris krijg.

NORA : Nu, dan lenen we wel zolang wat.

HELMER : Nora. Wat ben je weer lichtzinnig! Stel dat ik je duizend kronen zou lenen en dat je die tijdens de kerstdagen zou opmaken !

NORA : Zoiets mag je niet zeggen.

HELMER : Ja maar, veronderstel nu eens dat het zou gebeuren ? Wat dan ....

NORA : Als er iets verschrikkelijks gebeurde, zou het me ook niets meer kunnen schelen of ik al dan niet schulden had.

HELMER : Goed, maar de mensen dan van wie ik het had geleend?

NORA : Wat kunnen mij die mensen dan nog schelen? Het zijn toch maar vreemden.

HELMER : Nora, je weet hoe ik over die dingen denk. Geen schulden maken. Een huishouden dat daarop bouwt rust op drijfzand. We hebben het met z'n tweeën zo goed weten vol te houden tot nog toe; het lukt ons die maar maanden ook nog wel.

NORA : Zoals je wilt, Torvald.

HELMER : (*neemt portemonnee*) Nora, raad eens wat ik hier heb?

NORA : (*draait zich snel om*) Geld?!

HELMER : (*geeft enkele biljetten*) Ik begrijp best dat er in een huishouden veel geld nodig is tijdens de kerstdagen.

NORA : (*telt; tien, twintig...*) Kom nu eens kijken wat ik allemaal gekocht heb. En zo voordelig. Kijk voor Ivar (*kledij*) ... en een sabel. En een paardje en een trompet voor Bob. En dit is een pop voor Emmy.

HELMER : En wat zit er in dit pakje?

NORA : Nee, dat mag je vanavond pas zien.

HELMER : En wat zou je dan zelf graag willen hebben?

NORA : Ik? Ik heb niets nodig.

HELMER : Natuurlijk wel. Zeg het maar.

NORA : Ik zou het echt niet weten. Torvald, ja toch ...

HELMER : Wat dan?

NORA : (*haastig*) Torvald, je zou me geld kunnen geven. Niet meer dan je kunt missen hoor. Dan kan ik er één dezer dagen zelf wat voor kopen.

HELMER : Maar Nora ...

NORA : Hé toe Torvald alsjeblief. Dan hang ik het geld in een mooi goudkleurig papiertje in de kerstboom.

HELMER : Je bent er me eentje. Precies je vader. Op alle mogelijke manieren probeer je aan geld te komen ; maar je hebt het nog niet, of je laat het tussen je vingers doorglippen. Zoiets is blijkbaar erfelijk.

NORA : O, ik zou best een paar eigenschappen van mijn vader willen hebben.

HELMER : En ik zou willen dat mijn poppetje anders was ; zoals je nu bent, ben je perfect voor me. En hou jij dat kleine kerstgeheimpje maar voor jezelf. Dat komen we allemaal vanavond wel te weten, bij de kerstboom.

NORA : Zeg, heb jij dr. Rank nog uitgenodigd?

HELMER : Dat spreekt toch vanzelf. Maar ik zal er hem vanmiddag nog wel even aan herinneren als hij komt. Ik heb een paar goede flessen wijn besteld Nora. Je hebt geen idee hoe ik me verheug op vanavond.

NORA : Wij allemaal denk ik.

HELENE : (*via intercomsysteem*) "Mevrouw, er is een dame voor U ... En de dokter is

er voor U, meneer.”

HELMER : Is hij naar mijn kamer gegaan?

HELENE : “Ja, meneer.”

NORA : Laat die dame maar binnenkomen!

Helmer gaat de kamer uit via scheurmuur ; mevrouw Linde komt binnen)

LINDE : Dag Nora...

NORA : Dag...

LINDE : Ken je mij niet meer?

NORA : Nee, ik weet niet... Maar natuurlijk, nu zie ik het! Kristine. Jij bent het toch?

LINDE : Ja.

NORA : Kristine! En ik had je niet eens herkend. Maar zou ik ook... Wat ben je veranderd, Kristine.

LINDE : Wat zou je willen na negen jaar ...

NORA : Is het al zo lang geleden? En nu ben je weer in de stad? Dat is een hele reis in het midden van de winter.

LINDE : Ik ben vanmorgen met de boot aangekomen.

NORA : Om hier het kerstfeest te vieren? Wat leuk. Daar gaan we iets van maken Maar doe je mantel toch uit. Je hebt het toch niet te koud? *(helpt haar)* Arme Kristine, hoe lang is het eigenlijk geleden dat je weduwe werd ?

LINDE : Drie jaar.

NORA : Ik heb er vaak aan gedacht je te schrijven Kristine, maar ik heb het steeds maar uitgesteld ; er kwam altijd wel wat tussen.

LINDE : Ik begrijp het best Nora.

NORA : Nee, dat was niet zo aardig van me. Je moet wel wat meegemaakt hebben. En heeft hij je iets nagelaten.

LINDE : Nee.

NORA : Heb je dan kinderen ?

LINDE : Nee.

NORA : Dus helemaal niets?

LINDE : Zelfs geen verdriet of gevoel van verlies. Maar vertel liever hoe het met jou is....

NORA : O, ik heb drie schatten van kinderen. Ik kan ze je nu niet laten zien want ze zijn buiten met het kindermeisje. En heb je het grote nieuws al gehoord?

LINDE : Nee. Wat dan?

NORA : Mijn man is directeur van de bank geworden.

LINDE : Je man? Fantastisch!

NORA : Ja hé. Advocaat is zo'n onzeker beroep, vooral als je je niet met ongerepte zaakjes wilt inlaten en dat heeft Torvald natuurlijk nooit gedaan. Daar was ik het ook helemaal mee eens. Je kunt je wel voorstellen hoe blij we zijn. Hij begint meteen al na nieuwjaar en met een groot salaris. Voortaan zullen we ons alles kunnen permitteren. Het is een hele opluchting Kristine. Ik ben zo blij. O, is het niet heerlijk zo'n hoop geld te hebben, dat je je nooit meer zorgen hoeft te maken.

LINDE : Het moet al heerlijk zijn om voldoende geld te hebben voor het hoogstnodige.

NORA : Niet alleen voor het hoogstnodige ; een hele hoop geld.

LINDE : Nora, Nora, jij wordt ook nooit verstandig. Op school kon je ook al niet met geld omgaan.

NORA : Dat zegt Torvald ook altijd. Maar we hebben er hard voor gewerkt om deze status te kunnen bereiken.

LINDE : Heb jij ook gewerkt?

NORA : Oh ja, zij het dan licht werk ; wat handwerkjes en wat schrijfwerk. Je weet toch dat Torvald ontslag heeft genomen bij het ministerie toen we trouwden? Hij had er geen kans om er carrière te maken. Hij heeft die eerste jaren ontzettend hard gewerkt en allerlei bijbaantjes gehad. Maar hij kan het niet volhouden en is ernstig ziek geworden. De dokters zeiden dat het absoluut noodzakelijk was dat hij voor herstel naar het zuiden ging.

LINDE : Jullie zijn toen een heel jaar in Italië geweest?

NORA : Ja. Het viel trouwens niet mee om weg te komen. Ivar was net geboren. Maar we moesten wel. En het is een verrukkelijke reis geworden. Bovendien heeft dat Torvalds leven gered. Maar het heeft wel een hoop geld gekost, Kristine.

LINDE : Dat kan ik me voorstellen.

NORA : Vierduizendachthonderd kronen. Dat is een enorm bedrag.

LINDE : Wat een geluk dat je dat had.

NORA : We hebben het van mijn vader gekregen.

LINDE : Is je vader niet net in die periode gestorven?

NORA : Ja, en ik kon niet eens naar hem toe om voor hem te zorgen. Ik verwachtte ieder moment Ivar. En bovendien moest ik ook Torvald verzorgen gezien hij doodziek was. Mijn live vader! Ik heb hem nooit meer gezien Kristine. Dat is het ergste dat ik ooit heb meegemaakt.

LINDE : Ik herinner me dat je veel van hem hield. En daarna zijn jullie dus naar Italië gegaan?

NORA : Ja, we hadden het geld immers. En de dokters drongen erop aan. Een maand later zijn we vertrokken.

LINDE : En was je man weer helemaal in orde toen jullie terugkwamen?

NORA : Hij was opnieuw zo gezond als een vis.

LINDE : En ... en die dokter dan?

NORA : Wat bedoel je?

LINDE : Ik dacht dat het dienstmeisje daarnet zei, dat die heer die daarnet samen met me binnenkwam, een dokter was.

NORA : Dat is dokter Rank. Maar die komt niet op ziekenbezoek. Hij is onze beste vriend en komt minstens één keer per dag even langs. Nee, Torvald is geen uur meer ziek geweest. Wat ben ik toch een afschuwelijke egoïst ; ik praat alleen maar over ons. Sorry hoor... vertel eens, als ik je goed begrepen heb, heb je nooit echt van je man gehouden. Waarom ben je er dan mee getrouwd?

LINDE : Mijn moeder leefde toen nog ; ze was bedlegerig en hulpbehoevend. En ik moest ok nog voor mijn twee jongere broers zorgen. En ik vond het toen niet verantwoord zijn aanzoek af te slaan.

NORA : Ja, dat begrijp ik. Was hij rijk?

LINDE : Ja, maar zijn zaak liep niet goed en toen hij stierf werd de boel failliet verklaard ; er was geen cent meer over.

NORA : En toen?

LINDE : Toen heb ik me alleen moeten redden. De laatste drie jaar heb ik hard gewerkt. Maar dat is nu achter de rug. Mijn moeder is inmiddels gestorven en de jongens hebben mij ook niet meer nodig. Die hebben een baan en kunnen voor zichzelf zorgen.

NORA : Je zal je wel opgelucht voelen.

LINDE : Nee, alleen maar ontzettend leeg. Ik heb niemand meer om voor te leven. Dat

is de reden dat ik het niet meer uithield in dat gat. Ik moet wat hebben om mijn gedachten af te leiden en ik denk dat ik hier gemakkelijker werk kan vinden ... een kantoorbaantje of zo.

NORA : Zou het niet veel beter voor je zijn als je eerst een poosje met vakantie ging?

LINDE : Ik heb geen vader die mijn reis kan betalen.

NORA : Zeg zoiets niet.

LINDE : Nora, wees niet boos op me. Weet je wat het ergste is als je in zo'n situatie verkeerd als ik? Dat je verbitterd wordt. Er is niemand voor wie je kunt werken en toch moet ik voortdurend bedelen om een baantje en dat maakt dat je egoïstisch wordt. Wil je geloven, toen je daarnet vertelde van die nieuwe baan van Torvald, toen was ik niet zozeer blij voor jullie dan wel voor mezelf.

NORA : Hoezo? O, je bedoelt dat Torvald misschien iets voor je kan doen?

LINDE : Ja, daar dacht ik aan.

NORA : Maar natuurlijk Kristine. Laat dat maar aan mij over. Ik verzin wel iets dat hem in een goede stemming brengt. Ik wil je dolgraag helpen.

LINDE : Dat is heel lief van je Nora ...

NORA : Je moet me niet onderschatten, Kristine. Ik heb al eerder mensen gered.

LINDE : Gered? Hoezo?

NORA : Ik heb je toch verteld van die reis naar Italië. Torvald zou er nooit bovenop gekomen zijn als we niet naar het Zuiden waren gegaan....

LINDE : Ja, ja, maar je vader heeft jullie het geld gegeven...

NORA : Ja, dat denkt Torvald, net als iedereen, maar... vader heeft ons geen cent gegeven. Ik heb zelf gezorgd dat er geld kwam.

LINDE : Jij? Maar hoe kan dat dan Nora? Want jullie konden toch niet lenen?

NORA : En waarom niet?

LINDE : Een vrouw kan toch geen geld lenen zonder de toestemming van haar man?

NORA : O, maar een vrouw die een beetje verstand van zaken heeft...

LINDE : Ik begrijp je niet.

NORA : Dat hoeft ook niet. Ik heb toch niet gezegd dat ik het geld geleend heb. Ik kan het wel op een andere manier verkregen hebben. Ik kan het misschien wel van een bewonderaar gekregen hebben.

LINDE : Je bent niet goed wijs.

NORA : Nu ben je natuurlijk ontzettend nieuwsgierig, hé Kristine ?

LINDE : Luister eens Nora, je hebt toch geen onbezonnen dingen gedaan?

NORA : Vind jij het dan onbezonnen als je het leven van je man tracht te redden?

LINDE : Nee, maar wel als je buiten hem om ...

NORA : Maar hij mocht het toch niet weten. Begrijp je dat dan niet? Hij mocht niet weten hoe slecht hij eraan toe was. De dokter had mij verteld dat hij ernstig ziek was en dat zijn leven alleen gered kon worden als hij naar het Zuiden ging. Ik heb hem toen voorgehouden hoe heerlijk ik het zou vinden om net als andere jongen vrouwen naar het Zuiden te gaan. Ik hulde en smeekte. Ik zei dat hij ook wel eens rekening mocht houden met mij. Ik stelde voor een lening aan te gaan. maar toen werd hij kwaad en zei dat ik lichtzinnig was en dat het zijn plicht als echtgenoot was om niet aan mijn grillen toe te geven. En toen heb ik wat anders verzonnen.

LINDE : En je man heeft nooit van je vader vernomen dat het geld niet van hem afkomstig was?

NORA : Nee, nooit.

LINDE : Heb je het later ook nooit aan je man verteld?

NORA : Nee. Hij is veel te principieel in die dingen. En bovendien? Torvald met zijn mannelijk gevoel voor eigenwaarde ; het zou al te pijnlijk en vernederend voor hem geweest zijn als hij bij mij in de schuld zou staan. Dat zou onze verhouding totaal hebben kapot gemaakt.

LINDE : Je bent dus niet van plan het hem ooit te vertellen?

NORA : Later misschien ... Nee, het was niet altijd makkelijk om de driemaandelijke aflossingen te voldoen, want Torvald en de kinderen mogen niets tekort komen. Ik heb er al dikwijls geen raad mee geweten, maar dan verbeeldde ik me dat er een oude, rijke heer verliefd op me was ... dat hij gestorven was en dat zijn testament geopend werd en dat daar dan met grote letters in stond: "al mijn geld moet onmiddellijk contant uitbetaald worden aan die lieve mevrouw Nora Helmer!" Dat verbeeldde ik me, iedere keer als ik niet wist hoe ik aan geld moest komen. Maar dat is nu gelukkig voorbij.

HELENE : "Mevrouw, er is een heer die meneer Helmer wenst te spreken".

NORA : Laat hem maar binnen.

LINDE : Ik kan nu maar beter gaan...

NORA : Nee, blijf nog even. Het zal immers voor Torvald zijn...

KROGSTAD : *(op)* Ik ben het, mevrouw.

(Linde schrikt, draait zich weg)

NORA : *(duidelijk gespannen)* U? Wat is er? Waarover wilt u mijn man spreken?

KROGSTAD : Laten we zeggen... over het bankwezen. Ik heb een baantje bij de bank en ik heb gehoord dat uw man de nieuwe bankdirecteur wordt ...

NORA : O, u komt dus niet voor ...

KROGSTAD : Alleen maar voor zaken, mevrouw, meer niet.

NORA : Gaat u dan maar naar zijn kamer.

(Krogstad af)

LINDE : Nora, wie is dat?

NORA : Advocaat Krogstad.

LINDE : Dat dacht ik al.

NORA : Ken jij die man?

LINDE : Ik ken hem van vroeger. Hij heeft een tijdje op een advocatenkantoor gewerkt bij ons in de stad. Wat is hij veranderd.

NORA : Ze zeggen dat hij een heel ongelukkig huwelijk heeft gehad.

LINDE : Gehad ? Is hij dan weduenaar?

NORA : Ja, met tal van kinderen ...

LINDE : Ik heb gehoord dat hij van alles en nog wat doet.

NORA : O ja? Dat kan wel ... ik zou het niet weten. Maar laten we verder liever niet over zaken praten ; dat is zo vervelend.

RANK : *(komt de woonkamer binnen)* O, neemt u mij niet kwalijk. Hier stoor ik geloof ik.

NORA : Helemaal niet. Dokter Rank, dit is mevrouw Linde.

RANK: Ah. Die naam heb ik hier in huis meer horen noemen. Ik geloof dat ik u op de trap gepasseerd ben, toen ik naar boven ging.

LINDE : Ja. Ik loop altijd langzaam de trap op. Ik kan er niet zo goed tegen.

RANK : Voelt u zich dan wel helemaal in orde?

LINDE : Wat oververmoeid.

RANK: Dan bent u zeker naar de stad gekomen om wat verstrooiing te zoeken?

LINDE : Nee, eigenlijk om werk te zoeken.

RANK : Vindt u dat het aangewezen middel tegen oververmoeidheid?

LINDE : Een mens moet nu eenmaal leven dokter.

RANK: Ja, dat schijnen mensen noodzakelijk te vinden.

NORA : Maar dokter Rank toch, u wilt toch ook graag heven?

RANK : Dat is waar. Al voel ik me soms nog zo ellendig, ik wil dat lijden zo lang mogelijk rekken. En dat willen al mijn patiënten, ook die mentaal ziek zijn. Helmer heeft net zo'n geestelijke gestoorde bij zich...

NORA : Wat moest hij van Torvald?

RANK : Geen idee. Ik hoorde alleen iets zeggen over de bank.

NORA : Ik wist niet... dat die advocaat Krogstad iets met de bank te maken had. (*lacht ineens hardop*)

RANK : Waarom lacht u?

NORA : Dokter Rank, is het waar dat iedereen die bij de bank werkt onder Torvald staat?

RANK : Moet u daar zo om lachen?

NORA : Ja, ik vind het heel grappig ... dat Torvald ... nu zoveel macht heeft over zoveel mensen. (*haalt zakje fondaantjes boven*) Wilt u een fondaantje dokter?

RANK : Fondaantjes? Ik dacht dat die in huis verboden waren?

NORA : Ja, maar deze heb ik van Kristine gekregen.

LINDE: Wat! Van mij ....?

NORA : (*stopt fondaantjes weg*) Ssssst.

(Torvald komt de kamer binnen)

Torvald lieveling, is hij weg?

HELMER : Ja, net.

NORA: Mooi. Mag ik je even voorstellen? Dit is Kristine ; ze is net uit de stad aangekomen.

HELMER : Kristine? Neem me niet kwalijk maar ik geloof niet ...

NORA : Mevrouw Linde, Torvald. Mevrouw Kristine Linde.

HELMER : O juist. U bent een jeugdvriendin van mijn vrouw?

LINDE : Inderdaad.

NORA: En ze heeft die hele lange reis gemaakt om jou te spreken.

HELMER : O ja?

NORA : Kristine is heel goed in kantoorwerk en ze zou zich graag verder bekwamen...

HELMER : Mooi.

NORA : En toen ze hoorde dat jij directeur van de bank was geworden, is ze zo vlug mogelijk naar hier gekomen. Je wilt haar wel helpen hé Torvald, om mij een plezier te doen ?

HELMER : Dat valt wel te regelen. Hebt u al enige kantoorervaring?

LINDE: O ja.

HELMER : Dan vinden we vast wel iets voor u ...

NORA : Zie je wel.

HELMER : U bent op het juiste moment gekomen, mevrouw Linde.

LINDE : Ik weet niet hoe ik u moet bedanken ...

HELMER : Dat is helemaal niet nodig ... Helaas moet ik mij nu excuseren ...

RANK : Ik ga met je mee.

NORA : Blijf niet te lang weg, Torvald.

HELMER : Ik ben over een uurtje terug.

NORA : Ga jij ook al weg Kristine?

LINDE : Ja, ik moet een kamer gaan zoeken.

HELMER : Dan kunnen we misschien samen zo ver gaan.

NORA : Het is jammer dat we zo klein behuist zijn ... Het spijt me echt maar ...

LINDE : dat is helemaal niet erg/ Wel, tot ziens Nora en hartelijk dank.

NORA : Tot ziens. Je komt toch vanavond. En u toch ook hé dokter?

RANK : Als ik me goed genoeg voel tenminste.

NORA : Natuurlijk zal u zich goed genoeg voelen. U moet zich alleen warm aankleden.

(Linde en Helmer af. Na een poosje Krogstad op)

KROGSTAD : Neemt u mij niet kwalijk mevrouw Helmer ...

NORA : O! Hoe komt u hier?

KROGSTAD : Mijn excuses mevrouw ... de voordeur stond op een kier. Iemand is vergeten hem dicht te doen.

NORA : Mijn man is niet thuis, meneer Krogstad.

KROGSTAD : Dat weet ik.

NORA: Wat komt u dan doen?

KROGSTAD : Ik had u graag even willen spreken.

NORA : Mij?

KROGSTAD : Ja.

NORA: Vandaag? Maar we zijn toch niet de eerste van de maand.

KROGSTAD : Nee, het is kerstavond. En hoe u kerstfeest gaat vieren zal van uzelf afhangen.

NORA: Wat wilt u? Ik kan u vandaag niets geven ...

KROGSTAD : Daar kom ik nu niet voor. Hebt u geen ogenblikje voor me?

NORA : Goed.

KROGSTAD : Prachtig. Ik zat in het restaurant hier vlakbij toen ik uw man zag voorbij komen. Met een dame ... Mag ik zo vrij zijn te vragen of dat mevrouw Linde was?

NORA : Ja.

KROGSTAD: Is ze pas in de stad aangekomen?

NORA : Ja.

KROGSTAD : Is het een goede vriendin van u?

NORA : Ja. Maar ik begrijp niet ...

KROGSTAD : Ik ken haar van vroeger.

NORA : Dat weet ik ...

KROGSTAD : O ja? Dan bent u dus op de hoogte? Mag ik dan recht op de man af vragen: krijgt mevrouw Linde een baantje bij de bank?

NORA : Hoe durft u mij uit te horen, meneer Krogstad? U, een van mijn mans ondergeschikten. Maar ik kan u wel zeggen dat het antwoord 'ja' is. Ik heb namelijk een goed woordje voor haar gedaan.

KROGSTAD : Dan heb ik juist geraden.

NORA : Ja, een beetje invloed heb ik nog wel. Ook al ben ik dan een vrouw, dat wil niet zeggen dat ... En wie een ondergeschikte positie bekleedt doet er beter aan niemand te beledigen die ...

KROGSTAD : ... invloed heeft?

NORA : Precies.